

FUTURE NARRATIVES

for Planet Earth

Performanca në Prishtinë

Majin e kaluar, shfaqja "Vrasja e paramenduar e një ëndrre" në Prishtinë, Kosovë, shënoi një pikë kyçe për projektin "Rrëfimet e së Ardhmes për Planetin Tokë". Shfaqja u zhvillua në Teatrin ODA (<https://teatrioda.com/en/homepage/>).

Vepra bazohet në historinë e një krimi që ndodhi 25 vjet më parë në Prishtinën e sapo çliruar, e cila atëherë administrohej nga Misioni i OKB-së në Kosovë.

Sipas raporteve jozyrtare, mbi 60 për qind e fshatrave shqiptare në Kosovë u dogjën dhe u shkatërruan nga ushtria dhe policia serbe gjatë luftës. Kur lufta përfundoi në qershor 1999, strehimi ishte për rrjedhje një nga problemet më urgjente për shumicën e popullsisë.

Administrata e OKB-së nuk kishte një zgjidhje të shpejtë për këtë problem. Megjithatë, një 'zgjidhje' u ofrua nga figura të botës së krimit, biznesmenë dhe kompani ndërtimi që shfrytëzuan këtë 'tokë pjellore' për përfitimet e tyre.

Një shoqëri e traumatizuar nga lufta, e angazhuar në një betejë epike për të rindërtuar jetën e saj, u bë me ngurrim e varur nga ky grup i dyshimtë dhe 'zgjidhja' e tyre për strehim.

Prishtina filloi të rritej – me ndërtesa që ngriheshin brenda natës, me cilësi të dobët ndërtimi dhe pa asnjë formë planifikimi urban apo përputhje me rregulloret e ndërtimit. Parket u shndërruan në kantierë ndërtimi; hapësirat publike u transformuan në

madhësia e ndërtesës u zvogëluar. Shtëpitë e vogla u shembën, dhe në vend të tyre u ngritën ndërtesa të larta.

Rexhep Luci, një arkitekt dhe drejtues i planifikimit urban dhe hapësinor në Prishtinë, u përpoq në atë kohë – me thuajse asnjë mbështetje tjetër – të zbatojë rregulloret e planifikimit urban. Por nuk ishte koha për njerëzit që mendonin për të ardhmen. Rexhep Luci u kërcënua vazhdimisht nga anëtarë të botës së krimit dhe, më 11 shtator 2000, u qëllua nga një sulmues i panjohur në hyrje të shtëpisë së tij në Prishtinë.

Rexhep Luci është si Dr Stockmann nga drama e Henrik Ibsenit. Me ndryshimin që ai pagoi një çmim shumë më të lartë për të vërtetën e tij për Prishtinën. Sot, problemi i aktivitetit të ndërtimit të paligjshëm në Prishtinë dhe në të gjithë Kosovën ka marrë përmasa katastrofike. Ndërtimi i paplanifikuar dhe i pakontrolluar ka mbytur qytetet tona dhe ka bërë hapësirat publike të pasigurta dhe jo mikpritëse.

'PRISHTINA. Vrasja e paramenduar e një ëndrre' trajton këto tema dhe bën thirrje për një rivlerësim të marrëdhënies sonë me qytetin dhe përgjegjësisë sonë ndaj tij – në një kohë kur ky cikël shkatërrues është institucionalizuar dhe normalizuar. Në 25 vitet që nga përfundimi i luftës, qyteti i Prishtinës është shndërruar në një kantier ndërtimi të gjerë – ndoshta më të madhin në botë. Një qytet fantazmë paralel qëndron mbi të, një kërcënim për jetën dhe të ardhmen.

Regjisore: Blerta Neziraj

Ndihmësregjisore: Gëzim Hasani

Drejtuese artistike: Aurela Kadriu

Aktorët: Armend Smajli, Verona Koxha, Shpëtim Selmani, Kushtrim Qerimi, Afrim Muçaj

Skena: Alice Vanini

Kostume: Njomza Luci

Kompozim: Tomor Kuçi

Koreografi: Gjergj Prevazi

Video: Besim Ugzmajli

Hulumtim dhe bashkëpunim artistik: Agron Demi & Instituti Atlas

Dramaturgj: Jeton Neziraj

Dritë: Mursel Bekteshi

Zhvillimi i produksionit: Sven Skoric

Përkthim: Alexandra Channer

Koordinim: Flaka Rrustemi

Mbështetje teknike: Bujar Bekteshi, Adem Salihu, Nikolas Piperio, Arbresha Caka, Njomza Rexha

**Bazuar në dramën 'In Five Seasons: An Enemy of the People' nga Jeton Neziraj. Prodhimi është pjesë e projektit 'Future Narratives for Planet Earth', i mbështetur nga Bashkimi Evropian në kuadër të Creative Europe. Partnerë: UniT Graz (Austri), Het Nieuwstedelijk (Belgjikë), Theatre Bellevue (Holandë), Cesie Ets (Itali), Hessisches Landestheater Marburg GmbH (Gjermani), Mhtconsult (Danimarkë)*

Peizazh me qen radioaktivë

Në fillim të vitit 2026, u hodh një tjetër hap i rëndësishëm në projektin "Narrativat e Ardhshme për Planetin Tokë". Një produksion i ri nga një prej partnerëve, Theater Bellevue, u zhvillua në shkurt.

I frymëzuar nga historia e familjes së tij, shkrimtari dhe regjisor Espen Hjort ka një tufë qenësh radioaktivë që ndjekin një profesor norvegjez. Shfaqja na çon në një institut misterioz kërkimor në vitet e para të Luftës së Ftohtë, ku po kryhen eksperimente me rrezatim mbi qentë. Pesë aktorë luajnë si njerëz, ashtu edhe qen – në një histori që zhvillohet vazhdimisht rreth përparimit dhe përgjegjësisë. Kur një qen arratiset dhe muton, zhvillohet një seri skenash, duke lidhur personazhe që duken të pafundmë: gruan e profesorit, një kujdestar që varros qentë, një regjisor të padukshëm, një fotograf të ri dhe një artist performues që performon në festën e verës. Nis një reaksion zinxhir haluçinues – një që zgjat shumë më gjatë se Lufta e Ftohtë. Me *Landschaft mit radioaktiven Hunden*, Espen krijon një portret tërheqës të pasojave të veprimit njerëzor. Si mund të shohim përtej të qenit njerëzor? Çfarë do të thotë drejtësi në marrëdhënien midis njerëzve dhe kafshëve?

Ngrij.

Shikoj me tmerr.

Qeni nuk e lëshon.

Skenari dhe regjia: Espen Hjort

Me aktorë: Marlies Heuer, Lowie van Oers, Anne-Chris Schulting, Romy Vreden, Clarette Schouten

Dizajn i ndriçimit: Varja Klosse

Dizajn i kostumeve: Daphne de Winkel

Një prodhim i Theater Bellevue

Mundësuar nga 'Future Narratives' (programi Creative Europe i Bashkimit

uniT Graz
Austri, Koordinues

HET NIEUWSTEDELIJK

Het Nieuwstedelijk
Belgjik

Teatri Bellevue
Holandë

**qendra
multimedia**

Qendra e Arteve Vizuale Multimedia
Kosovë

CESIE ETS
Itali

Hessisches Landestheater Marburg GmbH
Gjermani

Mhtconsult
Danimarkë

narrativesforearth.eu

Projekt Nummer: 101128308
Gefördert von der European Union. Die geäußerten Ansichten und Meinungen sind jedoch ausschließlich diejenigen der Autor:innen und spiegeln nicht notwendigerweise die der European Union oder der European Education and Culture Executive Agency (EACEA) wider. Weder die Europäische Union noch die EACEA können dafür verantwortlich gemacht werden.

Co-funded by
the European Union